

KATMA DEĞER VERGİSİ YASASI

(47/1992, 8/1998, 36/2006, 17/2007, 70/2007, 45/2008, 41/2010, 33/2012, 40/2014 ve 44/2017 Sayılı Yasalar)

Madde 12(2) Altında Yapılan Tüzük**Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu, Katma Değer Vergisi Yasası'nın 12'nci maddesinin (2)'nci fıkrasının kendisine verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar:**

Kısa İsim 1. Bu Tüzük, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde İkamet Etmeyen Yolculara Tanınan İhracat İstisnası Tüzüğü olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

Tefsir 2. Bu Yasada, metin başka türlü gerektirmedikçe;
 "Aracı Şirket", Gelir ve Vergi Dairesi'nden aldıkları Yetki belgesi ile satın alınmış mallara ilişkin vergiyi alıcıya iade etmekle yetkili şirketi anlatır.
 "İzin Belgesi", gerçek usulde vergilendirilen Katma Değer Vergisi yükümlülerinin, istisna kapsamında satış yapabilmeleri için Gelir ve Vergi Dairesi'nden aldıkları belgeyi anlatır.
 "Onaylı Fatura", Yurt dışına çıkış sırasında Gümrük ve Rüsumat Dairesi'nin belirleyeceği yöntemle liman olarak tayin edilmiş gümrük kapılarında görevli bulunan Gümrük ve Rüsumat Dairesi memurlarına onaylatılan alıcının elinde bulunan fatura kopyalarını anlatır.
 "Yasa", Katma Değer Vergisi Yasası'nı anlatır.

47/1992
 8/1998
 36/2006
 17/2007
 70/2007
 45/2008
 41/2010
 33/2012
 44/2017

"Yetki Belgesi", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ikamet etmeyen yolculara Katma Değer Vergisi iadesini gerçekleştirmek isteyen aracı şirketlere, Gelir ve Vergi Dairesi'nce bir dilekçe ile başvurularını durumunda, yapılacak araştırma ve inceleme sonucunda uygun görüldükleri takdirde verilecek belgeyi anlatır.

Amaç 3. Yasanın 12'nci maddesinde düzenlenen ihracat istisnası kapsamında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ikamet etmeyen yolcuların, yolcu beraberinde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden satın alarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışına götürdükleri mallar için ödedikleri Katma Değer Vergisinin, malın gümrükten çıkış işleminden sonra iade işleminin yapılmasıdır.

İKİNCİ KISIM
Usul ve Esaslar

İstisnadan Yararlanacak Kişiler	4.	Yabancı bir ülkede ikamet eden ve ikamet ettikleri ülkenin resmi makamları tarafından adlarına ısdar edilmiş pasaport, kimlik veya benzeri seyahat belgesi ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne giriş yapan kişiler, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde üç aydan fazla kalmamaları koşulu ile istisnadan yararlanabilirler Ancak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler ile öğretim görevlileri için bu süre altı aydır.
İstisna Kapsamında Satış Yapabilecek Satıcılar	5.	(1) İstisna kapsamında satışlar, Gelir ve Vergi Dairesi'nden İzin Belgesi almış, gerçek usulde vergilendirilen Katma Değer Vergisi yükümlülükleri tarafından yapılır. (2) İstisna kapsamında işlem yapmak isteyen tüm vergi yükümlülüklerini yerine getirmiş ve kamu alacağı kapsamında borcu bulunmayan satıcılar İzin Belgesi almak için dilekçe ile Gelir ve Vergi Dairesi'ne başvururlar. Gelir ve Vergi Dairesi, yapılan başvuru hakkında gerekli incelemeyi yaptıktan sonra durumu uygun olanlara üç yıl süreyle geçerli olmak üzere İzin Belgesi verir. (3) Yukarıdaki (2)'nci fıkrada belirtilen üç yıllık sürenin sonunda Gelir ve Vergi Dairesince bu Tüzük kuralları uyarınca durumu uygun bulunanlara aynı süreyle İzin Belgesinin süresi uzatılabilir. (4) İzin Belgesi işletmede görünür bir yere asılmalıdır. İzin belgesinin şekli ve içeriği Gelir ve Vergi Dairesince belirlenir. İstisna kapsamında yapılacak satış işlemleri, Özel Fatura ile belgelenir.
İstisna Kapsamına Giren Mallar	6.	Adet, cins ve tutarına bakılmaksızın her türlü mal teslimi alkollü içkiler ile tütün mamulleri hariç olmak üzere istisna kapsamına girer. Ancak hizmet ifalarında istisna uygulanmaz.
İstisna Kapsamında Satış Yapılabilecek Asgari Tutar	7.	(1) Bir satıcıda yapılan ve aynı faturada yer alan (Birden fazla mal çeşidi dâhildir.) alışveriş toplamı vergisiz en az 300.-TL (Üç Yüz Türk Lirası) olmalıdır. (2) Gelir ve Vergi Dairesi, alıcıların, istisna kapsamında satış yapmaya yetkili satıcılardan aldığı malların faturada gösterilen vergisiz bedellerinin alt limitini belirlemeye yetkilidir.
Satıcıların Uyacakları Esaslar	8.	(1) Satıcılar, yabancı bir ülkede ikamet eden kişilerin ülkeye giriş tarihlerini belirten ve kimliğini kanıtlayan belgeyi gördükten sonra istisna kapsamında satış yapabilirler. Ancak bu belgenin yolcumun yanında olmaması durumunda, satıcılar ilgili alıcının beyanına göre aşağıdaki bentlerde belirtildiği gibi faturaları düzenler.

- (A) İstisna kapsamındaki satışlar dolayısıyla düzenlenecek faturada, satıcı tarafından alıcının uyruğu, adresi, pasaport numarası veya kimliği kanıtlayıcı belgenin numarası, ülkeye giriş tarihi ile banka şubesi ve hesap numarası düzenlenir.
- (B) Fatura dört kopya olarak düzenlenir, ilk üç kopyası alıcıya verilir.
- (C) İadenin gümrükteki banka şubesinden yapılmasını isteyen satıcı, fatura ile beraber alıcıya bir çek verir. Bu çekte faturanın tarih ve numarası ile birlikte faturada gösterilen Katma Değer Vergisi tutarı Türk Lirası olarak yer alır. Çek, gümrükteki banka şubesine ibraz edildiğinde Türk Lirası tutarının karşılığı döviz (Dolar, Euro vb.) cinsinden alıcıya nakden ödenir. Alıcının kabul etmesi halinde iadenin Türk Lirası cinsinden de yapılabilmesi mümkündür. Çekin üzerinde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ikamet etmeyen yolculara Katma Değer Vergisi iadesi dışındaki işlemlerde kullanılmayacağı ve ciro edilmeyeceğine ilişkin şerh bulunur.
- (2) Çıkış sırasında Gümrük Ve Rüsumat Dairesi yetkililerince faturalar kontrol edilip eksik bilgiler doldurulabilir. Bu Tüzüğün 3'üncü maddesinde belirtilen kişiler dışındaki kişiler adına düzenlenen faturalar gümrük yetkililerince onaylanmaz.
- (3) İstisna, verginin önce tahsil edilip, malın yurt dışına çıkarılmasından sonra iade edilmesi şeklinde uygulanır. Buna göre, satış sırasında düzenlenecek faturada toplam mal bedeli üzerinden Katma Değer Vergisi hesaplanıp ayrıca gösterilir ve alıcıdan tahsil edilir. Bu vergi ilgili dönem beyannamesinde genel esaslar çerçevesinde beyan edilir ve alıcıya Yasa'nın 32'inci maddesinin verdiği yetki uyarınca iade edilir.
- Alıcıların ve Faturayı Onaylayanların Uyacakları Esaslar 9. (1) Alıcıların istisnadan faydalanabilmeleri için satın aldıkları malları üç ay içinde liman olarak tayin edilmiş gümrük çıkış kapılarından yurt dışına çıkarmaları gerekmektedir. Bu süre Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler ile öğretim görevlileri için altı aydır.
- (2) Yurt dışına çıkış sırasında alıcının elinde bulunan fatura kopyaları liman olarak tayin edilmiş gümrük kapılarında görevli bulunan Gümrük ve Rüsumat Dairesi memurlarına onaylatılmalıdır. Onay işlemi Gümrük ve Rüsumat Dairesi'nin belirleyeceği yöntemle yapılır ve malların yurt dışına çıkışı belgelenir. Gümrük ve Rüsumat memuru, malların gösterilmemesi halinde faturayı onaylamazlar.
- (3) Alıcılar onaylattıkları üç fatura kopyasından ikisini onayı yapan Gümrük ve Rüsumat memuruna bırakmak zorundadırlar.
- (4) Onaylı faturaların bir kopyası Gümrük ve Rüsumat Dairesi tarafından işlem yapıldığı ayı izleyen ayın onuncu günü mesai bitimine kadar Gelir ve Vergi Dairesi'ne gönderilir.

Verginin Alıcıya İade Edilmesi

10. (1) (A) Satıcının iade için çek verdiği hallerde, çekte yazılı tutar, çeki düzenleyen bankanın gümrükteki şubesinden alınabilir. Çeki düzenleyen bankanın gümrükte şubesinin bulunmaması halinde çek tutarı, yürürlükte bulunan bankacılık ve kambiyo mevzuatları gereğince gümrükteki herhangi bir banka şubesinden de tahsil edilebilir.
- (B) İadenin gümrükteki banka şubesinden yapılmasını isteyen satıcı, fatura ile beraber alıcıya, sözleşme yaptıkları bankalara ait bir çek vermelidir. Bu çekte faturanın tarih ve numarası ile birlikte faturada gösterilen Katma Değer Vergisi tutarı Türk Lirası olarak yer alır.
- (C) Usulüne uygun olarak düzenlenmiş çek, fatura ile birlikte Gümrük ve Rüsumat memuruna onaylatıldıktan sonra gümrükteki banka şubesine verilir. Onaylı çeki alan banka görevlisi onaylı faturayı gördükten sonra çekte yazılı tutarı, alıcının talebine göre döviz veya Türk Lirası cinsinden nakden öder. Banka şubesi bir ay içinde yaptığı ödemeleri, ödemenin yapıldığı ayı izleyen ayın onuncu gününe kadar her çekin tarih ve numarası, faturanın tarih ve numarası ile ödeme tutarını içeren bir liste ile satıcıya bildirir.
- (2) (A) İadenin gümrük çıkışında ödenmesinin mümkün olmaması veya alınmak istenmemesi halinde, alıcı malın çıktığını gösteren onaylı faturayı çıkış tarihinden itibaren üç ay içinde satıcıya gönderir. Satıcı iade tutarını, faturayı aldıktan sonra en geç on gün içinde alıcının banka hesabına veya adresine havale eder. Alıcı malın yurtdışına çıktığını göstermek üzere satıcıya onaylı fatura kopyasını, çek düzenlenen hallerde ise fatura ile beraber onaylı çeki gönderir.
- (B) İade tutarını on gün içinde göndermeyen satıcının İzin belgesi iptal edilerek daha sonra Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ikamet etmeyen yolculara tanınan istisna kapsamında satış yapımlarına izin verilmez.
- (3) Alıcının, onaylı fatura nüshasını çıkış tarihinden itibaren üç ay içinde satıcıya elden getirmesi halinde, iade tutarı satıcı tarafından nakden ödenir. Çek düzenlendiği hallerde fatura ile birlikte onaylı çek de satıcıya verilir.
- (4) (A) Satıcı, istediği takdirde iade tutarını alıcıya satış sırasında avans olarak ödeyebilir. Bu durumda, satış faturasına iade tutarının avans olarak ödendiğine dair şerh düşülür.
- (B) Avans olarak ödenen tutarın iade edilmiş sayılabilmesi için satın alınan malın fatura tarihinden itibaren üç ay Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler ile öğretim görevlileri için altı ay içinde yurtdışına çıkarılması ve onaylı faturanın çıkıştan sonra üç ay içinde satıcıya gönderilmesi zorunludur.
- (C) Yukarıdaki (B) bendinde belirtilen koşulların mevcut olmaması halinde avans olarak ödenen tutar, iade edilmiş sayılmaz ve indirim konusu yapılamaz. Avans tutarı onaylı faturanın temin edildiği dönemde indirim ve iade konusu yapılabilir.

Aracı Şirketlerin
Yetkilendirilmesi ve
Uyacakları Esaslar

- (5) (A) İadenin, Gelir ve Vergi Dairesi'nden Yetki belgesi almış aracı şirketlerin organizasyonu altında yapılması da mümkündür. Bu durumda, aracı şirketin anlaştığı satıcılardan satın alınan mallara ilişkin Katma Değer Vergisi, aracı şirketler tarafından alıcıya iade edilir.
- (B) Yukarıdaki (A) bendi uyarınca işlem yapmak isteyen aracı şirketler Gelir ve Vergi Dairesi'ne bir dilekçe ile başvurur. Yapılacak araştırma ve inceleme sonunda "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde İkamet Etmeyen Yolculara Katma Değer Vergisi İadesi Yetki belgesi" verilmesi uygun görülenler, anlaştıkları satıcılarla ilgili iade işlemlerini gerçekleştirir.
11. (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ikamet etmeyen yolculara Katma Değer Vergisi iadesi yapmak isteyen aracı şirketlere, Gelir ve Vergi Dairesi'ne bir dilekçe ile başvurmaları halinde, aşağıdaki (2)'nci fıkraya uyarınca yapılacak araştırma ve inceleme sonucunda kendilerine Yetki belgesi verilebilir.
- (2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ikamet etmeyen yolculara Katma Değer Vergisi iadesi yapmak üzere Yetki belgesi verilecek aracı şirketlerin, aşağıdaki şartlara sahip olmaları gerekir:
- (A) Bilanço esasına göre defter tutması.
- (B) Asgari öz kaynak tutarının 500.000 TL (Beş Yüz Bin Türk Lirası) olması.
- (C) Ücretli statüsünde en az beş kişi istihdam etmesi.
- (Ç) Haklarında sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma fiili nedeniyle "olumsuz rapor" bulunmaması.
- (D) Sadece bu Tüzük kapsamındaki işlemler ile ilgili aracılık faaliyetinde bulunulması.
- (3) Yukarıdaki (2)'nci fıkrada belirtilen şartları taşıyan şirketlerin başvuru dilekçesine aşağıdaki belgeleri eklemeleri gerekir:
- (A) Tescil belgesi,
- (B) Yeni işe başlayanlarda açılış bilançosunun bir örneği,
- (C) İşe devam etmekte olanlar için son ayrıntılı bilanço ve gelir tablosunun şirket kaşesi tatbik edilerek ve şirket yetkililerince imzalanarak onaylanmış ve yetkili muhasip/murakıp tarafından denetlenmiş birer örneği.

- (4) Yetki belgesi almak için başvuruda bulunacak şirketler hakkında vergi incelemesine yetkili olanlara inceleme yaptırılır. Bu incelemede; şirketin mevcut faaliyeti, mali yapısı, personel durumu ve benzeri hususlar dikkate alınarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ikamet etmeyen yolculara Katma Değer Vergisi iadesi yapabilecek durumda olup olmadığı araştırılır. İnceleme raporunun Gelir ve Vergi Dairesince değerlendirilmesi sonucunda beş yıl süreyle geçerli olmak üzere Yetki belgesi verilebilir. Beş yıllık sürenin sonunda Gelir ve Vergi Dairesince bu Tüzük kuralları uyarınca başvuru yapan şirketler değerlendirilerek aynı süreyle Yetki belgesinin süresi uzatılabilir.
- (5) (A) Yetki belgesi alan şirketler, iade işlemlerine aracılık edecekleri satıcılar ile birer sözleşme yapar. Bu şirketler, sözleşme yaptıkları satıcıların isim/unvan, adres, Gelir ve Vergi dairesi ve vergi kimlik numarasına ilişkin bilgileri aylık olarak bir liste halinde ilgili sözleşmenin yapıldığı tarihi izleyen ayın ilk on günü içinde Gelir ve Vergi Dairesine gönderir.
- (B) Yetki belgesi alan aracı şirketler tarafından, bir ay içinde yapılan iadelere ait bilgiler (yükümlü bazında sadece adet ve toplam tutar olarak) iadenin yapıldığı ayı izleyen ay içinde Gelir ve Vergi Dairesine gönderilir.
- (C) Yetki belgesi sahibi aracı şirketler ile satıcılar, iade işleminin yapılmasından müteselsilsen sorumludur. İadenin herhangi bir nedenle Yetki belgeli aracı şirket tarafından yapılmaması durumunda, satıcılar iadeyi yapmakla yükümlüdür. Bu husus satıcılarla yapılacak sözleşmelerde açıkça belirtilir.
- (Ç) İadenin aracı şirketlerce, mücbir sebepler dışındaki bir sebepten dolayı aksatılması ve bunun tekrar etmesine rağmen üç ay içinde, makul gerekçelerle giderilmemesi durumunda, Yetki belgesi iptal edilir ve Yetki belgeleri iptal edilen aracı şirkete Yetki belgesinin iptal edildiği günden itibaren beş takvim yılı sonuna kadar Yetki belgesi verilemez.
- (6) (A) Yetki belgeli aracı şirket ile sözleşme yapan satıcı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ikamet etmeyen yolculara yapacağı satışta kullanacağı faturayı dört kopya olarak düzenleyip ilk üç kopyasını alıcıya verir.
- (B) Alıcı gümrük çıkışında elindeki üç kopya faturayı ilgili Gümrük ve Rüşumat memuruna onaylatır, aslını muhafaza eder, diğer iki kopyayı görevliye bırakır.

27/1977
13/1980
24/2015
50/2017

(C) İade, alıcıda kalan onaylı fatura aslı ile yapılır. Aracı şirket iade işleminden sonra faturayı satıcıya göndermez ve Vergi Usul Yasası'nın muhafaza ve ibrazla ilgili kurallarına uygun olarak saklar ve istenildiğinde ibraz eder. Aracı şirket bir ay içinde yaptığı iadeler için bir liste düzenler ve bir sonraki ayın ilk on beş günü içinde ilgili satıcıya gönderir. Bu listede, iadeye esas olan faturanın tarih ve numarası; iadeye esas olan Katma Değer Vergisi tutarı, iade tarihi yer alır ve aracı şirketin kaşesi tatbik edilerek ve şirket yetkililerince imzalanarak onaylanır.

(7) Yetki belgeli aracı şirketlerin bu madde uyarınca hizmet karşılığı elde ettikleri komisyonlar Katma Değer Vergisine tabidir.

Satıcının Ödevleri

12. (1) İstisna kapsamındaki satışlarla ilgili verginin beyanı ve indirim Yasaya ve/veya Katma Değer Vergisi Yasası uyarınca düzenlenmiş olan Tüzük ve Tebliğ kurallarına uygun olarak yapılır.

(2) Satıcılar, her vergilendirme döneminde istisna kapsamında yaptıkları satışların ve bu satışlarla ilgili Katma Değer Vergilerinin ayrıntılarını göstermek üzere, satıcı şirketin onayını ve yetkilisinin imzasını taşıyan bir liste hazırlayarak yukarıdaki (1)'inci fıkrada belirtilen beyannameye eklerler.

(3) Satıcılar, satış faturalarının kendilerinde kalan kopyalarını Vergi Usul Yasası'nın muhafaza ve ibrazla ilgili kurallarına uygun olarak saklamak ve istenildiğinde ibraz etmeyle yükümlüdürler.

27/1977
13/1980
24/2015
50/2017

Satış İzninin İptali

13. (1) Satıcıların, istisna kapsamındaki işlemleri yaparken bu Tüzük kuralları ile belirlenen yükümlülüklerini yerine getirmediklerinin veya hatalı beyan veya eksik belge sunan veya iade kapsamında olmayan yükümlülere satış yaptıklarının saptanması durumunda, Yasanın ve Vergi Usul Yasası'nın cezai kurallarının uygulanmasına ilaveten satış izinleri Gelir ve Vergi Dairesi tarafından iptal edilir.

(2) Satıcının yukarıda (1)'inci fıkrada belirtildiği şekilde iade kapsamında olmayan satış yapması, bu nedenle iade yapılması ve bu yolla gelir kaybına sebebiyet verilmesi durumunda, kayba uğratılan miktar satıcıdan Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Yasa uyarınca gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

27/1977
13/1980
24/2015
50/2017

48/1977
28/1985
31/1988
31/1991
23/1997
54/1999
35/2005
59/2010
13/2017

ÜÇÜNCÜ KISIM
Tebliğ Çıkarma Yetkisi ve Son Kurallar

- Tebliğ Çıkama Yetkisi 14. Maliye işleri ile görevli Bakanlık, Bu Tüzüğün uygulamasını kolaylaştırmak ve uygulama ile ilgili düzenlemeler yapmak amacıyla Tebliğler çıkarabilir.
- Yürürlükten Kaldırma 15. Bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak "KKTC'de İkamet Etmeyen Yolculara Tamman İhracat İstisnası Tüzüğü", konu Tüzük kurallarınca yapılan işlemlere hâle gelmeksizin, yürürlükten kaldırılır.
- 24.4.2006
R.G. 71
EK III
A.E. 237
19.6.2006
R.G. 106
EK III
A.E. 374
- Yürütme Yetkisi 16. Bu Tüzük, Maliye işleri ile görevli Bakanlık tarafından yürütülür.
- Yürürlüğe Giriş 17. Bu Tüzük, Resmi Gazete 'de yayımlandığı tarihi izleyen ayın başından başlayarak yürürlüğe girer.